

Passa på – lägenheter kvar i nytt kollektivhus

Trots bakslag och avbrott är vi snart i hamn. Efter nästan tio år byggs ett tredje kollektivhus i Högsbo. Nu får vi inte snubbla på målnöret.

Läs om Högsboet som måste ha ytterligare åtta hyresgäster före midsommar.

– Som förälder på deltid passar det mig perfekt att bo i ett hus där både jag och dottern får tillgång till gemenskap i vardagen med människor i olika åldrar, säger **Caroline Petersson** och fortsätter:

– Jag ser fram emot gemensamma måltider, film- och spelkvällar, spontant umgänge och att hjälpas åt att sköta vårt hus och trädgård.

Caroline Petersson har varit aktiv längst i föreningen Högsboet. Hon gick med 2015, men redan då hade föreningen funnits i två år. Hon säger att det är väldigt många medlemmar som har varit engagerade under åren, men att flera har hittat andra boenden eller tröttnat eftersom processen dragit ut på tiden. Vägen har varit allt annat än rak, men nu är det väldigt nära att det äntligen går i lås.

De första åren ville föreningen få till stånd ett eget kollektivhus med självförvaltning, men det visade sig lättare sagt än gjort. Till slut bestämde sig föreningen för att samarbeta med allmännyttiga Familjebostäder i Göteborg. I samband med detta ombildade man Högsboet till en kooperativ hyresrättsförening.

I mars i år var det äntligen dags.

Högsboet på Riksdalergatan blir förhoppningsvis det tredje kollektivhuset i kvarteret. Om bara åtta hyresgäster till skriver kontrakt, kommer det att bli inflyttning nästa vår.

På Riksdalergatan 6 i Högsbo, sex kilometer från Göteborgs centrum, har en byggarbetsplats börjat bre ut sig. Enligt planerna ska inflyttning ske i april nästa år och det blir då det tredje kollektivhuset i kvarteret. På samma gata ligger nämligen kollektivhusen Bo ihop Högsbo och Under samma tak. Så många kollektivhus så nära varandra finns ingen annanstans i landet, och **Lotta Eklund**, Högsboets ordförande, hoppas på synergieffekter.

– Jag tror på kollektiv och Kooperation som ett sätt att bygga ett samhälle som är hållbarare ekonomiskt, resursmässigt och socialt. Själv kommer jag att gå i pension om

några år och har alltid haft intressanta människor runt mig i arbetslivet. Genom att bo i Högsboet tänker jag mig att jag får fortsätta att träffa yngre människor med andra idéer och erfarenheter, och i andra skeden i livet, säger hon.

Högsboet ska bli ett fem våningar högt suterränghus med 31 lägenheter, alltifrån ett till femor. Alla är välkomna oavsett om de har barn eller inte, och det finns ingen åldersgräns. I huset kommer det att finnas flera gemensamma lokaler där hyresgästerna kan ha matlag, se på film och så vidare. Det kommer att bli en trädgård där det ska gå att leka, odla lite och grilla. Hyrorerna är inte fastställda än, men som riktmärke kan nämnas att den preliminära hyran för en trea på 74 kvadrat ska bli cirka

Fysiskt årsmöte och spännande utredningsförslag

Äntligen kunde vi ha ett fysiskt årsmöte igen. Mötet hölls i mars i bogemenskapen Sjöfarten i Stockholm, som ordnade både fika före mötet och en mycket god middag efteråt.

Nästan 40 personer från 24 olika medlemsföreningar deltog. Det blev konstruktiva diskussioner om verksamhetsplanen och de motioner som lämnats in och som vanligt har vi en hög ambitionsnivå för vad föreningen bör åstadkomma.

Och precis som före pandemin ordnade vi en idébyttardag dagen efter årsmötet, även den i Sjöfarten. Ylva Sandström inledde dagen med att berätta om kooperativ hyresrätt.

På idébyttardagen hade vi livligt erfarenhetsutbyte i smågrupper kring bland annat juridiska frågor, hur alla boende ska engageras, hur matlagningen kan organiseras med mera.

I mars kom också ett spännande slutbetänkande från utredningen om en socialt hållbar bostadsförsörjning, se artikel på sidan 8.

Utredningen har på eget initiativ haft löpande kontakter med Kollektivhus NU för att ta del av våra kunskaper och erfarenheter. I betänkandet föreslås flera åtgärder som kan vara till stort stöd för tillkomsten av nya kollektivhus och bogemenskaper. Betänkandet är nu

Ulrika Egerö går igenom verksamhetsberättelsen på årsmötet 2022. Patrik Hambræus var ordförande och Kerstin Damberg sekreterare på mötet.

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

ute på remiss och Kollektivhus NU kommer att skicka in ett remissvar.

ULRIKA EGERÖ, ORDFÖRANDE

Passa på – lägenheter kvar....

13 000 kronor. I det ingår tillgång till alla gemensamma utrymmen.

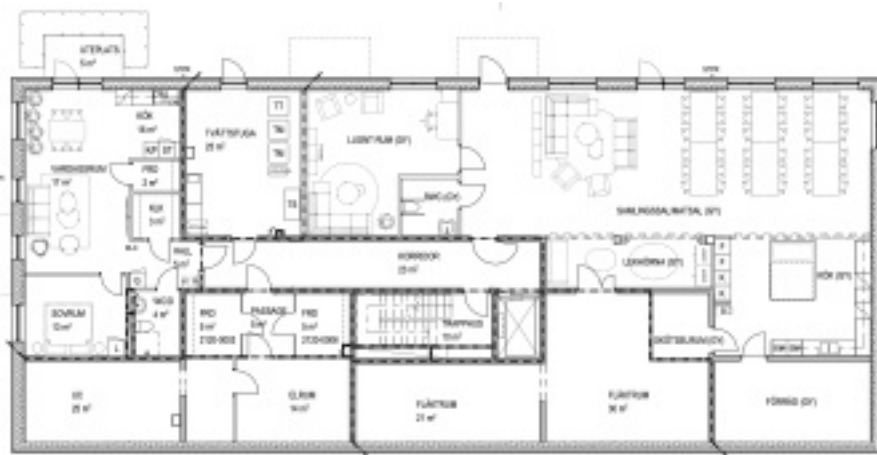
Nu söker Högsboet fler hyresgäster. Föreningen består i skrivande stund av drygt 20 hushåll som har tecknat förhandskontrakt. Men före midsommar måste det finnas påskrivna kontakt för alla husets 31 lägenheter. Annars kommer Familjebostäder att bygga ett vanligt hyreshus och inte ett kollektivhus. Det kan vara svårt att förklara varför medlemmarna redan nu måste skriva kontrakt när det är först i april nästa år som vi kan flytta in. Men anledningen är att Familjebostäder måste veta att underlaget för kollektivhuset är tillräckligt stort. Det är något som medlemmarna i Högsboet inte tvekar om.

– Vi är säkra på att fler vill bo som vi och att fler vill bo med oss. Det knepiga är bara att nå ut, att sprida kunskap om kollektivt boende och information om Högsboet, säger Lotta Eklund.

Medan medlemmarna affischerar, sprider flygblad och postar inlägg i sociala medier fortsätter de

att önska och längta till hur det ska bli. En av dem som ser fram emot att drömmen blir verklighet är **Imanol Rubio**. På frågan vad han

Plan över Högsboets gemensamma lokaler i souterrängvåningen. Källa: Liljewall arkitekter.

vill göra första dagen i kollektivhuset svarar han:

– Det första jag vill göra när jag kliver in i Högsboet är att sitta och lyssna på folk under en fika och

planera en massa aktiviteter. Ta en promenad med någon och njuta av att packa upp och utforma mitt nya hem.

FINN HELLMAN

Fakta om Högsboet

Huset är ett fem våningar högt suterränghus i Högsbo.

De gemensamma utrymmena ligger i bottenvåningen.

31 lägenheter från ettor till femmor.

Preliminära hyra för en trea på 74 kvadrat blir cirka 13 000 kronor.

Inflyttning i april 2023

Före midsommar måste alla 31 lägenheter ha hyresgäster

Vill du veta mer om Högsboet eller hjälpa oss att nå ut till fler: Högsboet finns på Facebook. Där har vi en grupp och ett evenemang för intresserade. Varannan onsdagskväll klockan 18.00 (ojämna veckor) kan du delta på zoom-möten där föreningen berättar och visar ritningar på huset, och där du kan ställa alla frågor du har.

Lathund för hållbara bogemenskaper

Alltifrån vilken förvaltningsmodell till hur konflikter ska lösas ingår i lathunden för gemensamt ägda eller hyrda boenden.

Kollektivhus NU:s ordförande Ulrika Egerö sammanfattar och undrar om föreningen ska göra en egen lathund.

Utvecklingsprojektet Elastiska hem pågick 2019-2021 och Kollektivhus NU var en av många medverkande. I projektet har en grupp under ledning av **Paul Fuehrer** från Södertörns högskola tagit fram en lathund för gemensamt ägda resurser.

Gruppen har tittat på internationell forskning om allmänningar, till exempel av nobelpristagaren Elinor Ostrom, men också studerat hur bogemenskaper av olika slag fungerat över tid.

I lathunden finns förslag på vad som behövs för att reglera användningen och skötseln av till exempel gemensamma lokaler och det sociala livet i en bogemenskap. De bör alla noga gås igenom av nybildade bygg- och startargrupper och anpassas till det egna projektet.

Det finns alltid en risk när eldsjälarna i startargrupper och bogemenskaper försvinner. Två viktiga sätt att hantera detta är enligt lathunden:

- Uttömmande och tydlig beskrivning av vad man har tillsammans.

- Beslutsstrukturer och beslutsprocesser för den gemensamma förvaltningen.

Det mesta av det som tas upp i lathunden stämmer med mina erfarenheter från de svenska kollektivhusen. Jag har förkortat innehållet och lagt till mina egna reflektioner i denna kortversion av lathundens nio riktlinjer.

Instiftandet

En hållbar förvaltningsmodell, som är rättssäker och juridiskt korrekt, behöver väljas. I lathunden står att juridisk kompetens behövs, men jag menar att en kan komma långt genom att ta del av de erfarenheter som finns hos befintliga kollektivhus, bostadsrättsföreningar och

FOTO: LENNART NILSSON

Kollektivhuset Slottet i Lund är en bostadsrättsförening, men har också en ideell förening. Under pandemin hölls årsmötena samtidigt utomhus.

kooperativa hyresrättsföreningar. Grupper som siktar på kooperativ hyresrätt kan också få juridiskt stöd från Coompanion.

En tänkbar modell enligt lathunden för bogemenskaper med bostadsrätt eller kooperativ hyresrätt, kan vara en uppdelning i en ideell förening, för till exempel gemensamma aktiviteter och användning och möblering/utrustning av gemensamma lokaler, och en bostadsrättsförening eller kooperativ hyresrättsförening för fastighetsägandet/hyresvärdsskapet.

Ekonomiska föreningar måste följa en lagstiftning som bland annat definierar styrelsens roll medan ideella föreningar kan organisera sig friare. De flesta kollektivhusen som är bostadsrätt har i dag två föreningar på det sättet, men inte så många av dem med kooperativ hyresrätt. Och föreningar med hyresrätt har också alltid en ideell förening.

De gemensamma ytorna

I bogemenskaper behöver det finnas tydliga regler för hur de gemensamma ytorna kan användas och av vem.

Mina erfarenheter från många kollektivhus säger dock att reglerna bara bör formuleras på ett övergripande plan i föreningsstadgar, och sen preciseras genom beslut på medlemsmöten/husmöten. Då kan de mer precisa reglerna enklare ändras allteftersom nya behov eller nya situationer uppkommer. Men

principen att de gemensamma ytorna är till för de boende måste säkras genom att det framgår av stadgarna och/eller att de ingår i hyreskontraktet för bostäderna.

Den ekonomiska förvaltningen

Hur medlemmarna ska bidra till de ekonomiska ramarna behöver specificeras liksom eventuella "gäst användare".

Även här är min erfarenhet att stadgarna endast bör slå fast att föreningen ska ta ut en medlemsavgift och eventuell medlemsinsats, och att annat bör beslutas på husmöten.

I ekonomiska föreningar ska styrelsen enligt lag besluta om budget, medan det i ideella föreningar kan vara årsmötet. För den del av ekonomin i en bogemenskap som handlar om till exempel gemensamma aktiviteter och gemensamma lokaler, menar jag att det är viktigt att alla boende har möjlighet att vara med i beslutet om budget.

Skötseln

Regler för vem som ska göra vad och vid vilken tidpunkt när det gäller skötseln av gemensamma ytor behöver finnas.

Grundläggande principer, som om alla boende ska delta i städningen och annan skötsel, behöver enligt mig läggas fast i föreningsstadgarna, medan sådant som städscheman bör beslutas på husmöte eller av husmötet utsedd arbetsgrupp. En viktig fråga är vad

Lathund för...

som ska gälla för boende som av till exempel medicinska skäl inte kan delta i "obligatoriska" arbetsuppgifter.

Rekrytering av nya boende

Lathunden tar upp att detaljerade riktlinjer för introduktionen av nya boende/medlemmar måste finnas. Det kan till exempel handla om en lättbegriplig presentation av hur bogemenskapen fungerar, en rundvandring och sedan någon form av fadderskap när en ny boende flyttat in.

Hur nya medlemmar och boende ska rekryteras är en viktig aspekt. Tänkbara system är kvotering, kösystem, intervju etcetera. Med tanke på att bogemenskapen ska bevaras och utvecklas på lång sikt, krävs enligt lathunden att de nya medlemmarna ställer upp på gemenskapens värderingar och arbetsformer.

Samtidigt menar jag att det är viktigt att rekryteringen är så tydligt som möjligt, och att den utåtriktade informationen om bogemenskapen är lättillgänglig och brett inbjudande.

Den sociala gemenskapen

Det här står som en egen punkt i lathunden, men i de flesta bogemenskaper hör den sociala gemenskapen och skötseln av de gemensamma ytorna tätt ihop. Om gemenskapen ska bygga på någon form av obligatorisk gemensam aktivitet, som matlagning tillsammans, ska detta klargöras på samma sätt som regler för skötseln,

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Studiebesök är en bra metod för att rekrytera nya intresserade och medlemmar. Bogemenskapen Kolokation i Wien kom till efter ett besök i Färdknäppen i Stockholm 2010. Tidigare i år ordnade Kolokation en frukost för att berätta om sin verksamhet och sprida idéerna vidare.

det vill säga i stadgar eller på husmöte.

Men lathunden tar här också upp vikten av att upprätthålla den sociala gemenskapen genom lätt tillgänglig kommunikation, som anslagstavlor och/eller virtuella plattformar.

Jag vill också tillägga fördelen med om huset kan byggas så att alla boende naturligt passerar de gemensamma lokalerna och anslagstavlan.

Kulturella praktiker

Detta hänger ihop med den förra punkten, men handlar om vikten av gemensamma aktiviteter som städningar eller fester. Enligt lathunden behöver sådana växa fram orga-

niskt och avspegla de boendes intressen och intentioner.

Men erfarenheter från många kollektivhus är att de ofta är byggda och startade med de gemensamma middagarna som en viktig sammanhållande aktivitet, och att de boendes deltagande i arbetet med dessa då kan behöva läggas fast i stadgarna.

Lathunden nämner också att det kan vara önskvärt om dessa aktiviteter delvis inkluderar personer utifrån, för att ge upphov till nya gemenskaper.

Hållbara beslutsprocesser

En förutsättning för långsiktigt hållbara bogemenskaper är att det finns transparenta och rättssäkra

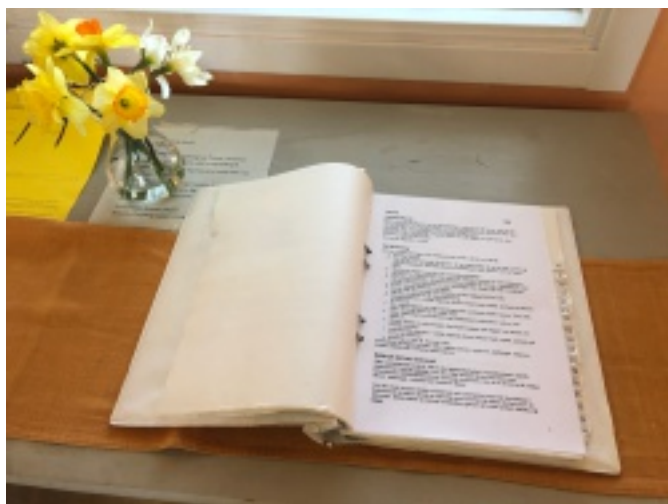

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

I Färdknäppens hjälpredda finns alla beslut som tagits kring det gemensamma livet där. Ett användbart och underlättande dokument.

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Årliga traditioner är ett viktigt kitt i gemenskapen i ett kollektivhus. I Färdknäppen startar pusslandet i allrummet på annandag jul och fortsätter över nyår.

former för de boendes deltagande i besluten. Förutom att stadgarna behöver slå fast vilka beslut som ska tas av årsmöte, husmöte, styrelse respektive eventuella arbetsgrupper nämner lathunden att minoriteter kan behöva skyddas.

Jag tänker att det behöver finnas stor förståelse för till exempel boende med hälsoproblem eller sämre ekonomi än majoriteten när beslut kan fattas med enkel majoritet (mer än hälften).

Priset för de gemensamma middagarna får exempelvis inte ligga så högt att någon/några inte har råd

att äta i matsalen även om en majoritet skulle vilja ha mat lagad av dyra råvaror.

Hållbar konfliktlösning

Enkla och begripliga institutioner för att hantera konflikter av mer vardaglig natur behövs, exempelvis någon typ av konfliktgrupp eller skiljenämnd, enligt lathunden.

Jag tror att styrelsen kan fungera som sådan i många bogemenskaper, men vissa kollektivhus har goda erfarenheter av en särskild grupp för konflikthantering som då bör ha tystnadsplikt.

Lathunden har ett ganska akademiskt språk och är skriven med tanke på många olika former av gemensamt ägda eller hyrda ytor i boendet, inte bara bogemenskaper och kollektivhus. Kanske vore det värdefullt om Kollektivhus NU tar fram en egen lathund som är anpassad för våra medlemmar?

ULRIKA EGERÖ

Ett första steg till en egen lathund anpassad för våra medlemmar skulle kunna vara ett seminarium i höst – hör av dig till info@kollektivhus.se om det verkar intressant!

EU-pris till spansk bogemenskap

INSTITUT MUNICIPAL DE L' HABITATGE I REHABILITACIO DE BARCELONA

Bogemenskapen **La Borda** i Barcelona får ett av årets två Mies van der Rohe-pris, EUs viktigaste arkitekturutmärkelse.

Vartannat år delar EU ut två arkitekturpris, Mies van der Rohe-prisen. Ett går till ett projekt av ett ungt arkitektkontor. I år är vinnaren av det priset bygg- och bogemenskapen La Borda i Barcelona som utformats i dialog mellan arkitekterna i arkitektgruppen LaCol och startargruppen .

Huset har 28 lägenheter och många gemensamma

lokaler. Utformningen är inspirerad av danska bogemenskaper och den danska modellen för andelsboliger. Initiativet till projektet togs 2012 och inflyttning skedde 2019.

Juryn motiverar priset bland annat med att La Borda bygger på en modell med gemensamt ägande och gemensam förvaltning av resurser och kapacitet.

Läs mer om ett spännande projekt på kollektivhus.se!

KK

En bogemenskap som nästan blev av

Nej, det blev ingen ny bogemenskap i Växjö. Vi har varit nära flera gånger och väldigt nära till helt nyss. Det är med sorg vi måste konstatera att intresset inte räckte till och att vi nu beslutat lägga ner föreningen Växjö Bogemenskap.

Tankarna på en bogemenskap i Växjö tog sin början sommaren för sju år sen på Öhrs Lantcafé där vi, Karin och Karin, före detta grannar och gamla vänner, funderade på hur livet skulle bli som pensionärer. Vi insåg att en stor förändring skulle bli saknaden av det vardagssumgånge som arbetslivet ger. Och vad skulle vi göra med all fri tid?

Vi önskade att ha människor nära för att umgås och göra saker. Båge hade vi bött i kollektiv som unga och tanken på ett uppdaterat kollektivboende dök upp. På nätet hittade vi Kollektivhus NU och alla de gemenskapsboenden som redan fanns i landet. Vi fick också värdefulla råd om hur vi skulle gå vidare.

Vi började med att skicka ett medborgarförslag till Växjö kommun som togs väl emot. Vi uppmanades att undersöka intresset i Växjö, bilda förening och återkomma till kommunen.

Det möte vi arrangerade våren 2017 i biblioteket drog fullt hus. Vi hade snart 50 medlemmar i föreningen, ett antal vi behållit genom åren. Det var lätt att få ihop en engagerad styrelse med bland annat en välrenommerad arkitekt.

Vi anordnade studiecirklar, medlemsträffar, gjorde studieresor till bogemenskaper i södra Sverige och liknande.

Många projekt i stöpet

Länge hoppades vi att det kommunala bostadsbolaget Växjöbostäder skulle bygga åt oss. De sa att de inte hade någon mark att bygga på. Vi presenterade då ett förslag till förtätning på Domprostemossen. Det gav möjlighet till både bogemenskap och lägenheter med andra upplåtelseformer. Vi insåg efter

(alltför?) lång tid att Växjöbostäder inte var intresserade av att förvalta en bogemenskap.

Privata byggare

Parallellt jobbade vi mot privata byggare och har under åren haft många projekt som av olika anledningar inte blivit av. Det första var i ett ytterområde med många planerade hyreshus, Torparängen, där vår byggare inte vann markanvisningstävlingen.

Nästa projekt var på en mindre tomt i ett mer centralt område i Växjö men där byggaren var tvungen att sälja tomten för att finansiera ett annat projekt.

Nära med HSB ...

Näst längst kom vi med HSB i kvarteret Portvakten där bogemenskapen skulle bli en del av ett kvarter med hyresrätter. Vi fick med det mesta på vår önskelista: bra läge vid en av Växjös fina sjöar, gångavstånd till centrum, fina gemensamhetslokaler i bottenplan och en takterrass med utsikt!

HSBs förslag överskred dock detaljplanens tillåtna byggyta. Något som stadsbyggnadschefen och byggnadsnämndens ordförande inte ansåg vara något större problem. För säkerhets skull borde man dock revidera detaljplanen. HSB valde att justera detaljplanen ihop med grannfastigheten, vilket kommer att dra ut på tiden, och även detta projekt gick upp i rök.

Däremellan har vi haft kontakt med fler byggare men utan att nå

fram till några konkreta planer.

Till slut tog vi ny kontakt med APP, en större lokal byggare, som var i slutfasen av planeringen av ett helt kvarter, kallat Hofs Park, med seniorbostäder. Byggaren blev genast intresserad av att få in oss.

...och med Hofs Park

Mycket av tankarna för Hofs Park stämmer med de vi hade, till exempel stora gemensamhetsutrymmen och rejält med grönytor, nära till centrum och service. Dessutom tänkte de sig upplåtelseformen kooperativa hyresrätter.

Vi skulle få disponera ett av husen på området med 28 lägenheter med en ombyggd lägenhet i bottenplan för gemenskap. För att få bo i området krävs att en i hushållet är 65+ och det kravet skulle de flesta av oss uppfylla.

Dessvärre fick vi inte ihop tillräckligt många bokningar (minst 14 lägenheter) för att APP skulle satsa och tvingades tacka nej.

Föreningen Växjö Bogemenskap upphör men den gemenskap vi byggt upp fortsätter i en bokcirkel, Växjö Bokgemenskap, och förhoppningsvis på andra sätt. Vi hoppas förstås att nya krafter någon gång fixar en bogemenskap i Växjö. Under tiden flyttar några av oss till Hofs Park, som ändå är det närmaste en bogemenskap vi kan komma. Förhoppningsvis kan vi tillsammans med andra bygga upp en bra gemenskap där också.

KARIN VIKSTRÖM

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Växjö bogemenskaps välbesökta srartmöte i biblioteket mars 2016. Många förslag senare tvingas föreningen att lägga ner verksamheten.

Tysk ekoby mitt i stan

Drömmen om små hus med rimliga hyror, bostäder som är resurssnåla och inkluderande håller på att förverkligas i Hannover.

En grupp i Hannover i norra Tyskland ville skapa förutsättningar för så kallade "Tiny houses". Idén växte till att handla om en ekoby i staden Hannover och en kooperativ förening (evh) bildades i oktober 2019. Syftet är att skapa bostäder med rimliga hyror, bostäder som är framtidsinriktade, uthålliga, resurssnåla och inkluderande. Det är i korthet vad "Tiny living" innebär.

På mindre än två år fick föreningen nästan 500 medlemmar och i januari 2022 hade antalet vuxit till mer än 700. Staden Hannover har bidragit med ett område på 50 000 kvm i Kronsberg, stadens första utvecklingsområde inriktat på hållbarhet. Tomten kommer att rymma 900 boende. Det finns förstås en rad villkor från stadens sida som att bygga tätt och energieffektivt.

De framtida boende står i fokus vid planeringen. För att alla ska kunna delta använder föreningen ett arbetssätt som styrs nerifrån; i stället för att en planerare bjuder in blivande boende att delta, har boendegrupperna som uppgift att styra och leda planerarna.

Under det första året skedde detta i temainriktade arbetsgrupper, som utvecklade idéer om exempelvis mobilitet, grönytor, delning och energiförsörjning.

Hela grannskapet kommer att bli bilfritt. För att kunna vara långsiktigt uthålligt och stämma med idéerna bakom Tiny Houses, kommer den privata bostadsytan att vara begränsad till förmån för gemensamma ytor som kan användas av alla. Elförsörjningen bygger på sol, uppvärmningen på bergvärme och många olika cirkulära system kommer att integreras.

Med utgångspunkt från de framdiskuterade idéerna ordnades en tävling om översiktsplanen. Förslagen ställdes ut sommaren 2020 och alla kooperativets medlemmar kunde diskutera med för-

Plan över den nya ekobyen i Hannover. Bostäderna ligger i grupper kring gemensamma gårdar med ett centralt torg i mitten. I varje grupp finns också tomter för "tiny houses". Plan Cityförster.

slagsställarna innan de gjorde sitt val. Den vinnande planen var gjord av Cityförster, en konsultgrupp med arkitekter och ingenjörer som nu arbetar med detaljutformningen.

2021 började planeringen för de första byggnaderna. Varje kvarter fick en byggnad "adopterad" av en grupp av kooperativets medlemmar som samarbetade med arkitekten om utformning av huset och den inre gården.

I början av 2022 var det dags att fördela lägenheterna till de blivande boende. Allt blev försenat när den tyska finansieringen av lowimpact-bostäder tillfälligt måste göra ett uppehåll, men föreningen räknar med att snart kunna återuppta arbetet med sikte på att söka bygglov.

Under tiden fortsätter medlemmarna arbetet med den sociala infrastrukturen, det vill säga hur ekobyen ska fungera efter inflyttningen. För detta har två kompletterande föreningar bildats:

Föreningen "Livet i byn" (Verein dorfleben ecovillage hannover e.V.) är till för den sociala gemenskapen. Föreningen ska bland annat svara för ett gemensamt kök och ett kafé för "byborna", där alla som vill kan delta i arbetet. Just nu huserar verksamheten i en container och serverar

kaffe, kakor och soppa i samband med olika aktiviteter och arbetsinsatser på tomten/byggplatsen.

Planering pågår också för en verkstad, ett reparationskafé och en plats för byte och lån av prylar och verktyg. Ekobyen vill skapa möjligheter för de boendes aktiviteter genom lokaler och utrymmen för alla sorters möten, evenemang och samarbetsprojekt.

Den andra föreningen, kooperativet "Ecotopia", skapades för att hantera en rad gemensamma tjänster till de boende som elförsörjning, uppvärmning, internet med mera. Kooperativet ska ha ansvar för solpanelerna, laddstationerna och det lokala värmesystemet liksom för digitala plattformar och appar som kan möjliggöra delning och mötesplatser. Kanske kan det också bli en lokal butik för vardagsbehovet av ekologiska matvaror, miljövänliga produkter och liknande.

LIDEWIJ TUMMERS
RESEARCH-COORDINATOR EVH
ÖVERSÄTTNING: KERSTIN KÄRNEKULL

Om du vill veta mer om ekobyen i Hannover, titta på hemsidan <https://www.ecovillage-hannover.de> eller ta kontakt med någon av arbetsgrupperna.

Förslag för hur tröskeln till en god bostad kan sänkas

Nytt namn och utökade bidrag föreslås för att den icke-spekulative bostadsmarknaden ska kunna öka.

Den 30 mars lämnades förslagen från utredningen "En socialt hållbar bostadsförsörjning" till regeringen. Några av förslagen riktas direkt till bygg- och bogemenskaper.

Karolina Skog (mp), som lett utredningen, redogjorde i slutet av april för utredningens arbete på ett möte i Göteborg. Mötet genomfördes på Yesbox i Gamlestan. Detta är Coompanions center med lokaler för möten, träffar och utbildningar av alla de slag. Cirka 20 personer deltog på plats och cirka 50 deltog på distans.

"Sänk tröskeln till en god bostad" är namnet på betänkandet (SOU 2022:14). Utredningens uppdrag var att undersöka hur dagens bostadspolitiska verktyg fungerar om alla ska ha en god bostad.

Karolina Skog sammanfattade utmaningarna på dagens bostadsmarknad, som i dagsläget inte är särskilt socialt hållbar:

- höga trösklar in för många och strukturell hemlöshet (betyder att man inte har nog tjock plånbok eller rätt referenser, men inga andra problem)

- ojämlig bostadsmarknad och ett ökande gap mellan insiders och outsiders

- barnfamiljer med svag köpkraft är utsatta.

Utredningen skulle också analysera villkoren för den icke-spekulative bostadsmarknaden och lämna förslag på hur den delen av bostadsmarknaden kan öka i Sverige. I den delen har utredningen haft kontakter med nära aktörer och aktiva i nätverket inom det sociala byggandet. Detta har lett till några konkreta förslag, som är lätta att genomföra och som inte kostar mycket.

Idéburen bostadssektor

I dag är vår del av bostadssektorn okänd, även om den är i tillväxt. Med en ny beteckning – idéburen bostadssektor – blir den synlig och går att förklara och diskutera. Till

den idéburna sektorn räknas bostadsstiftelser och alla föreningar och projekt med bygg- och bogemenskaper. Kännetecknande är att den har andra ändamål än vinst.

Nytt bidrag

Utredningen föreslår att intresseorganisationer som främjar användardrivet idéburet bostadsbyggande ska kunna få bidrag. Bidraget ska kunna gå endast till ekonomiska och ideella föreningar som ger kostnadsfri rådgivning och vägledning till grupper. Kollektivhus NU eller Föreningen för Byggemenskaper skulle kunna söka bidraget. Boverket föreslås kunna dela ut åtta miljoner kronor per år.

Utvidgat stöd

Det finns sedan 2020 ett stöd på fyra miljoner kronor per år som ekonomiska föreningar kan söka till projekt med byggemenskaper. Det används till att finansiera projektlotsar och annat kunskapsstöd. Förslaget går ut på att aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (svb-bolag) också ska kunna söka stödet. Sådana finns exempelvis i projekten i Kolmården och Röstänga.

Betänkandet skickas nu ut på remiss till många kommuner och andra berörda organisationer. Kollektivhus NU och Föreningen för byggemenskaper kommer att besvara remissen. 22 augusti är sista dagen.

Efter valet i höst bör nästa regering, oavsett färg, kunna införa förslagen i sin budgetproposition till riksdagen, att börja gälla från januari 2023.

YLVA SANDSTRÖM

Remissvaren på förslagen i utredningen "En socialt hållbar bostadsförsörjning" ska vara inne den 22 augusti.

Kollektivhus NU

Bo tillsammans är föreningen Kollektivhus NU:s nyhetsblad. Beställ prenumeration på info@kollektivhus.se. Nästa nummer kommer ut i september 2022. Redaktörer: Kerstin Kärnekull och Anne Jalakas. Layout: Ann Norrby.

Styrelsen i Kollektivhus NU

Ordförande:
Ulrika Egerö, Dunderbacken, Stockholm
ulrika.egero@gmail.com

Kassör:
Rolf Ericson, Kupan, Stockholm

Övriga styrelsemedlemmar:
Ann Mari Engel, Tullstugan, Stockholm
Mats Holmström, Sjöfarten, Stockholm
Eva Mertel Högberg, Stolplyckan, Linköping
Linnea Wesslund, Tunnan, Borås
Johanna Blomberg, Hambo, Simrishamn, suppleant

Webbredaktörer: Kerstin Kärnekull, Färdknäppen, Stockholm och Rolf Ericson, Kupan, Stockholm

På hemsidan www.kollektivhus.se finns listan över kollektivhus i Sverige och alla nummer av Bo tillsammans inklusive en innehållsförteckning och ett index, kollektivhus.se/category/bo-tillsammans

Medlemskap

Föreningar/kollektivhus betalar efter antal lägenheter. Startargrupper betalar 200 kr/år och kan dessutom bli medlemmar i Föreningen för byggemenskaper utan extra kostnad. Enskilda personer kan bli stödmedlemmar för 100 kr/år, gärna mer som gåva. Plusgirokonto 43 88 62-5. Ange namn och e-post.

Kollektivhus NU på Facebook

Kollektivhus NU har en fansida, www.facebook.com. Det finns också en Facebookgrupp där du kan söka eller annonsera om lägenheter i kollektivhus, "Kollektivhuslägenheter", och en diskussionsgrupp för oss i kollektivhus och startargrupper, "Kollektivhusforum".